

Dokumentation av landstingets övergripande planerings- och uppföljningsprocess

Inledning

Syftet med dokumentet är att fastlägga viktiga moment i landstingets övergripande planerings- och uppföljningsprocess samt ansvaret för dessa. Processen beskrivs utifrån beslutsnivåerna landstingsfullmäktige, landstingsstyrelse/nämnder och förvaltning. Förutom när planerings- och uppföljningsdokumenten ska behandlas i respektive politiskt organ anges även rutiner för dialogforum på tjänstemannanivå och politisk nivå.

Tidpunkterna för de olika momenten inom planering- och uppföljningsprocessen kan variera. Ett detaljerat kalendarium fastställs inför varje nytt kalenderår. Kalendarium för 2016 bifogas.

Landstingsstyrelsen utfärdar anvisningar till nämnderna för att tydliggöra förutsättningar samt krav på innehåll och omfattning av de dokument som ska beslutas. Anvisningarna innehåller information om t.ex. tidplan, mallar och hantering.

Beslutsnivåer

Landstingsfullmäktige

Landstingsfullmäktige är landstingets högsta beslutande organ. Landstingsfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller frågor av större vikt. Det innebär bland annat att beslut om vision, övergripande mål och riktlinjer, politiska inriktningsdokument, budget och årsredovisning tas av fullmäktige.

Landstingsstyrelse

Landstingsstyrelsen ska leda, styra och samordna förvaltningen av landstingets angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska uppmärksamt följa de förhållanden som kan inverka på utvecklingen av den verksamhet som bedrivs eller finansieras av landstingets nämnder. Med landstingsstyrelsens ledande ställning följer att den har till uppgift att skaffa sig en överblick över hela kommunalförvaltningen. Av styrelsens reglemente framgår att landstingsstyrelsen, som ett led i uppsiktsplikten, kommer att kalla nämndernas presidier till regelbundna träffar för uppföljning av nämndernas verksamheter (reglemente Landstingsstyrelsen). Landstingsstyrelsen är nämnd för landstingsdirektörens stab och landstingservice.

LANDSTINGET BLEKINGE

Nämnder

Nämnderna ska utöva ledningen av den verksamhet som faller inom nämndens ansvarsområde. Nämnderna fördelar och styr hälso- och sjukvården och tandvården inom av fullmäktige beslutade ramar. Nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs effektivt och efter fastställda mål och riktlinjer. I reglementena står att nämnderna har följande uppgifter som direkt anknyter till planerings- och uppföljningsprocessen:

- Planera hälso- och sjukvård och tandvård ur ett övergripande befolkningsperspektiv.
- Till landstingsstyrelsen utarbeta investeringsförslag inom hälso- och sjukvården och tandvården
- Fastställa budget och verksamhetsplan inom de av fullmäktige fastlagda ramarna
- Följa upp verksamhet och ekonomi samt redovisa förknippade rapporter etc. till landstingsstyrelsen
- Svvara för att verksamheten utförs på ett rationellt och ekonomiskt sätt, att räkenskaperna är rättvisande och den interna kontrollen är tillräcklig
- Till styrelsen lämna uppgifter om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret samt lämna de uppgifter som styrelsen kan behöva
- Vid befarad väsentlig avvikelse från ansvar självant och utan dröjsmål skriftligen informera styrelsen och vidta åtgärder (reglementen för nämnden för Blekingesjukhuset, primärvårds- och tandvårdsnämnden, nämnden för psykiatri och habilitering).

Planering

1. Landstingets *vision, värdegrund* och *verksamhetsidé* anger riktningen på vad landstinget vill uppnå på längre sikt.
2. Landstingets *årsredovisning* är startpunkt för planeringen av nästkommande kalenderår. Genom uppföljning av måluppfyllelsen tydliggörs vad som behöver åtgärdas samt om det finns behov av förändring av målformuleringar.
3. Nämndernas *verksamhetsberättelser* fastställs i februari. Verksamhetsberättelserna innehåller bl.a. nämndernas resultat och måluppfyllelse för det gångna året och en omvärldsanalys med fokus på framtida utmaningar. Dessa utgör en del av planeringsunderlaget inför nästkommande kalenderår och den långsiktiga planeringen.
4. Landstingets *planeringsförutsättningar* tas fram av LD-staben i samarbete med förvaltningarna och innehåller en behovs- och omvärldsanalys samt prognos av utvecklingen i länet inom områden som påverkar landstingets framtida verksamhet. Planeringsförutsättningarna är ett stöd för den politiska ledningen att göra sina prioriteringar och omsätta dessa i landstingsplan och tillhörande budget.

Årsredovisningen, befintlig landstingsplan och planeringsförutsättningar är tillsammans grunden för den fortsatta planeringsprocessen för kommande år. I maj genomförs ett politiskt seminarium där planerings- och budgetförutsättningarna behandlas.

5. Investeringsprocessen startar genom en kartläggning på tjänstemannanivå av verksamheternas investeringsbehov. Kartläggningen sker med uppdelning på fyra

LANDSTINGET BLEKINGE

områden, fastighet, medicinteknik, IT och övriga inventarier. En prioritering och tidsplanering utifrån behoven och fastställd ekonomisk investeringsram genomförs av varje nämnd. Utifrån nämndernas prioriteringar görs en sammanvägd bedömning av LD-staben som grund för beslut om investeringsplan.

6. Utifrån de av landstingsstyrelsen beslutade planeringsdirektiven fastställer nämnderna sina direktiv till verksamhetsplan i juni. Det innebär att nämnderna endast har ca en vecka på sig att göra detta vilket förutsätter en dialog mellan LS och nämnderna.
7. I september beslutar nämnder och styrelse om förslag till verksamhetsplan och budget inklusive intern kontrollplan utifrån de i juni beslutade planeringsdirektiven. Nämndens verksamhetsplan och budget upprättas i samspel mellan förvaltningsledning och nämnd. Respektive förvaltning tar fram förslag på verksamhetsplan och budget.
8. I oktober hålls landstingsstyrelsens plan- och budgetberedning. Beredningen tillsammans med nämndernas förslag till verksamhetsplaner samt det i juni beslutade planeringsdirektiven ligger till grund för styrelsens förslag till landstingsplan och budget.
9. Landstingsstyrelsen och fullmäktige fattar beslut i november om landstingsplan och budget för det kommande året.
10. Under november beslutar landstingsstyrelsen om finansplanen inkl. utdebitering och fastställande av avgifter och finansiella förändringar.
11. Uppdrag till primärvårdsverksamhet enligt LOV är reglerat i *Regelbok och uppdragsbeskrivning för Hälsoval i Blekinge* och det ska finnas en tydlig koppling till landstingets övergripande styrdokument Landstingsplanen. Landstingsstyrelsen tar beslut om regelboken i december och förändringar i regelboken träder i kraft från den 1 april.
12. I december beslutar nämnder och styrelse om verksamhetsplan och budget. Verksamhetsplanen upprättas enligt fastställda mallar och anvisningar. I verksamhetsplanen konkretiserar nämnden de övergripande målen i landstingsplanen till årliga åtaganden och uppföljningsbara mål och mått. Nämndernas årliga åtaganden ska vara förenliga med målen i landstingsplanen och bidra till att de uppnås. Nämndens verksamhetsplan kan också kompletteras med specifika uppdrag och mål inom sitt verksamhetsområde. Hänsyn tas även till lagstadgade planer, politiska inriktningsdokument, lagar och regler samt uppföljningar och utvärderingar av genomförd verksamhet.
13. Förvaltningarna ska senast i februari ta fram och informera nämnden om förvaltningens handlingsplaner. Handlingsplanerna ska innehålla operativ planering och budget för året samt de initiativ som krävs för att nämndens årliga mål och uppdrag ska uppnås.
14. Vid varje ny mandatperiod görs en mer omfattande revidering av landstingsplanen. Den processen beskrivs i särskild ordning.

LANDSTINGET BLEKINGE

Uppföljning och intern kontroll

1. I februari sker en *boksluts- och budgetdialog* mellan LSAU och nämndpresidier. Utgångspunkterna för dialogerna är nämndernas resultat och måluppfyllelse i verksamhetsberättelserna och nämndernas budgetförutsättningar inför nästkommande år. Dialogen är ett led i utövandet av landstingsstyrelsens uppsiktsplikt. Inför dialogen ska landstingsstyrelsen klargöra vilken information som behövs från nämnderna. LSAU redovisar tillbaka till landstingsstyrelsen. Motsvarande dialog hålls mellan tjänstemannaledning och förvaltningsledning.
2. Under året sker uppföljning genom månadsrapportering, delårsrapportering och årsbokslut. Månads- eller bokslutsrapportering sker till landstingsstyrelsen efter samtliga månader utom januari och juli. Efter mars, juni och september sker rapportering inklusive prognos och då sker även rapportering från samtliga förvaltningar till LD-staben. Övriga månader sker ingen rapportering från förvaltningarna till LD-staben. Respektive nämnd upprättar egna planer för sin ekonomiska rapportering utöver rapporteringen till LS. Månads- eller bokslutsrapporterna kommuniceras med respektive nämnd och för landstinget till landstingsstyrelsen vid närmast efterföljande möte.

Landstingsfullmäktige har fastställt ett reglemente för god hushållning och intern kontroll som tydliggör ansvaret för den interna kontrollen samt på vilket sätt uppföljningen av den interna kontrollen ska ske.

1. Nämndernas verksamhetsberättelse inkl. avrapportering av den interna kontrollen för det gångna året behandlas i nämnderna i februari.
2. Landstingets samlade årsredovisning inkl. avrapportering av den interna kontrollen för det gångna året behandlas i landstingsstyrelsen i mars respektive landstingsfullmäktige i april.
3. Avrapportering för januari – juni (delårsrapport) behandlas i nämnderna i augusti.
4. I slutet av augusti eller i september hålls *dialog* mellan LSAU och nämndpresidierna. Syftet med dialogen är bl.a. att följa upp nämndernas delårsbokslut och nedbrytning av de övergripande målen i nämndernas verksamhetsplaner. Dialogen är ett led i utövandet av landstingsstyrelsens uppsiktsplikt. Inför dialogen ska landstingsstyrelsen klargöra vilken information som behövs från nämnderna. LSAU redovisar tillbaka till landstingsstyrelsen. Tjänstemannaledning och förvaltningsledningar har motsvarande dialog.
5. En samlad delårsrapport för landstinget januari – juni behandlas i landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige i september.

Samverkan

Landstinget Blekinge har tillsammans med de fackliga organisationerna tecknat ett avtal, Samverkan landstinget Blekinge, med målet att arbeta för en väl fungerande verksamhet där medarbetarna känner delaktighet, motivation och tar ansvar för sitt arbete. Samverkan på landstingsnivå sker mellan representanter från landstingsledningsgruppen och representanter för arbetstagarorganisationerna i den landstingsövergripande samverkansgruppen (LSG). Denna möts fyra till åtta gånger per år och i den årliga planeringen finns bland annat uppföljning av

LANDSTINGET BLEKINGE

årsbokslut, planeringsförutsättningar, landstingsplan och budget på agendan för information och dialog innan beslut.

Uppföljning och revidering

Landstingsdirektörens stab ansvarar för att årligen följa upp tillämpningen av ovanstående process och vid behov föreslå revideringar.